

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 16:21

יציאת השבת: 17:20

ח' כסלו תשפ"ב

גיליון מס' 544

שאל' אבירך וירגודך

שאלות ותשובות על הפרשה

1. מדוע נאמר "ויצא יעקב...וילך חרנה" ולא נאמר וילך יעקב? (כ"ח, י' רש"י)
התורה הזכירה יציאתו של יעקב ללמד שיציאת צדיק מן המקום עושה רושם, שבזמן שהצדיק בעיר הוא הודה, זיוה והדרה של העיר.
2. מהו המקום שאליו הגיע יעקב ולן שם? (כ"ח, י"א רש"י)
המקום הוא הר המוריה, כמו שנאמר אצל אברהם "וירא את המקום.. שהכוונה להר המוריה.
3. מדוע שם יעקב אבנים סביב ראשו? (כ"ח, י"א רש"י)
כיון שהיה ירא מפני חיות רעות.
4. כשיעקב קם בבוקר נאמר עליו "ויקח את האבן" אבן אחת-הכיצד? (כ"ח, י"א רש"י)
יעקב לקח כמה אבנים, אלא שהן התחילו לריב על מי יניח הצדיק את ראשו, כל אחת אמרה עלי יניח הצדיק את ראשו, מיד ה' עשאן אבן אחת.
5. מה חלם יעקב בלילה ההוא? (כ"ח, י"ב רש"י)
חלם על סולם מוצב ארצה וראשו מגיע לשמים ומלאכי אלוקים עולים ויורדים בו, המלאכים שליוו אותו בארץ עלו לרקיע כי אינם יוצאים חוץ לארץ, וירדו מלאכי חוץ לארץ ללוותו.
6. מהן ההבטחות שהבטיח ה' ליעקב בחלומה? (כ"ח, י"ג-ט"ו)
א. הבטחת הארץ לעמ"י.
ב. שעמ"י יתרבה כעפר הארץ.
ג. שה' יהיה איתו וישמור אותו בכל אשר ילך.
7. מה עשה יעקב עם האבן אשר שם מראשותיו? (כ"ח, י"ח)
שם את האבן מצבה ומן השמיים זימנו לו שמן ויצק אותו על המצבה כדי שיהיה ניכר שנעשה באבן זו נס.
8. מה הנדר שנדר יעקב? (כ"ח, כ'-כ"ב)
יעקב נדר שאם ה' יקיים הבטחתו ויהיה עימו וישמור אותו בדרך, וישוב בשלום לבית אביו, האבן הזאת תהיה בית אלוקים להשתחוות עליה לפני ה', ומכל מה שיהיה לו הוא יפריש מעשר.
9. האם יתכן שליעקב היה ספק בהבטחת ה' שישמור עליו בדרך? (כ"ח, כ"ב מעם לועז)
א. יעקב היה חושש מהיצר הרע שיפתה אותו לחטוא ואז לא יתקיימו הבטחותיו.
ב. מאחר חה היה בחלום והרי אין חלום בלי דברים בטלים.
10. איזה נס נעשה ליעקב ליד הבאר? (כ"ט, י' רש"י)
שהוריד את האבן מעל פי הבאר ביד אחת כמו שמעבירים פקק מעל צלוחית, כי היה כוחו גדול.
11. מדוע בכה יעקב כשראה את רחל בת לבן דודו? (כ"ט, י"א רש"י)
מפני שצפה ברוח הקודש שרחל לא תקבר עימו. ויש אומרים כי בא בידיים ריקות ולא כאליעזר עבד אברהם שבא עם נזמים, צמידים ומגדנות.
12. מדוע היו עיני לאה רכות? (כ"ט, י"ז רש"י)
מפני הבכי שבכתה, כי היתה סבורה שתנשא לעשו מפני שהכל היו אומרים ששני בנים לרבקה ושתי בנות ללבן, הגדולה לגדול והקטנה לקטן.
13. מדוע פירט יעקב ואמר ללבן שהוא עובד אצלו "ברחל בתך הקטנה"? (כ"ט, י"ח רש"י)
כיוון שידע שלבן היה רמאי, אם יאמר ברחל יכול להביא לו רחל אחרת מהשוק, אם יאמר בתך, יכול לבן להחליף את שם לאה לרחל. לכן הוסיף ואמר הקטנה- ואעפ"כ לא הועיל כי לבן רימהו.
14. איזו מידה טובה למדים מרחל אימנו וכיצד? (כ"ט, כ"ה רש"י)
מידת הוותרנות, שויתרה לאחותה לאה שלא תתבייש ומסרה לה את הסימנים שנתן לה יעקב, כי ידעה שאביה מכניס את לאה לחופה במקומה. ולאה לא ידעה שאלו סימנים מוסכמים בין רחל ליעקב אלא קיבלה את דברי רחל כעצות טובות.
15. כמה שנים עבד יעקב אצל לבן? 20 שנה, 7 שנים בלאה ועוד 7 שנים ברחל ואח"כ עוד 6 שנים בצאן.
16. כמה בנים נולדו ללאה וכמה לרחל ומה שמותיהם?
ללאה נולדו 6 בנים: ראובן, שמעון,

חמשך שאלות ותשובות

שעת סיפור

להודות על דברים קטנים

באחד הימים פסע אדם ליד אגם. הרוח שנשבה העיפה את כובעו אל תוך האגם. חברו שעבר במקום ראה זאת, רץ אחרי הכובע, קפץ אל תוך המים והביא לחברו את כובעו. הודה לו חברו, והכיר לו טובה גדולה...

אמר הרב יהודה לייב חסמן זצ"ל: "מה היה קורה אם אותו אדם בעצמו היה נופל אל תוך אגם המים, ובא חברו והצילו, וגם הציל את כובעו? ודאי אותו אדם היה משבח וממלא פיו בהודיה מעומק ליבו על שהציל חייו, ואילו על כובעו שגם ניצל לא היה מודה כלל, שהיה נחשב בעיניו למאומה לעומת הצלת חייו..."

"וַיִּתֵּן יְהוָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶסְפֵּי אֱלֹקִים אֶת חֲרַפְתִּי" (בראשית ל', כג')

פירש רש"י: "מדרש אגדה - כל זמן שאין לאישה בן, אין לה במי לתלות סרחונה משיש לה בן תולה בו - 'מי שבר כלי זה?' - בן

'מי אכל תאנים אלו?' - בן".

אומר הרב יהודה לייב חסמן: "הדברים מפליאים, וכי זהו מעלת הבן אצל רחל אימנו, שמזכירים דברים קטנים של מה בכך בכבוד, לעומת האושר הגדול של אם הבנים שמחה, שמעמידה שבט בישראל.

אם עקרה שנפתח רחמה וזכתה לזרע של קיימא וכן ליעקב אבינו, כמה תמוה שתזכיר דבר כזה כלל!?

אלא רמז יש כאן, על האמת והכרת הטובה - ראוי לאדם להודות על כל דבר ודבר בפני עצמו, כי הרי גם הצלת כובעו של אותו אדם טובה היא, וכי בגלל שעשה עימו עוד דברים גדולים יותר בטלה חובתו לגבי דבר הקטן?

ועל כן הזכירה רחל אימנו, שלא תשכח לעולם להכיר טובה גם על דבר קטן כזה של אסף אלקים את חרפתי.

שהרי ברור שכל ליבה מלא שמחה, שבח והודיה על זרע קודש ליעקב, שיהיה בסופו של יום משבטי ישראל.

מתוך גדולתה הזכירה גם עניין קטן שאין האדם משים על לב" ('ברכת אברהם') רחל אימנו מלמדת אותנו להכיר טובה ותודה גם לדברים פעוטים, כאלו שהם לא חשובים, כאלו שהשגרה משכיחה אותנו מהם.

כולנו זכינו לחיים, טובים או פחות, אבל חיים, כמה באמת אנו מודים ומעריכים את היותנו כאן בעולם? כמה אנו מודים על כך? לעיתים קשיים ומצוקות משכיחים מאיתנו את המתנה הזו - חיים.

אם נראה מולנו את הזכות להיות חיים, כל דבר שיפריע בדרך יתגמד לעומת הזכות לחיות, כך, נוכל להסיר מליבנו כל קושי ומכאוב, כל מצוקה ופחד, משום שהכל מתגמד לעומת הזכות לחיות.

חיזוק יומי

לתרפים ומה קרה בעקבות דבריו? (ל"א, ל"ב)

יעקב, שלא ידע שהתרפים אצל רחל, אמר שמי שלקח את התרפים לא יחיה, ומאותה קללה מתה רחל.

20. איך קרא יעקב למקום שהלך אחרי שנפרד מלבן ומדוע? (ל"ב, ב רש"י)

כשיעקב המשיך בדרכו ירדו אליו מלאכי ארץ ישראל ללוותו ואמר: "מחנה אלוקים זה", ולכן קרא למקום מחניים.

לוי, יהודה, יששכר וזבולון. לרחל נולדו 2 בנים: יוסף ובנימין.

17. מי הם בני השפחות?

דן, נפתלי, גד ואשר.

18. מהם התרפים ומדוע

רחל גנבה אותם מאביה? (ל"א, י' רש"י)

התרפים אלו הפסלים שעבד להם לבן, רחל גנבה אותם כדי למנוע מאביה לעבוד עבודה זרה.

19. מה אמר יעקב ללבן בקשר

מצאן 10 מילים וביטויים מהפרשה

פרשה בתפוזות

י	מ	מ	ו	ש	ל	ש	ל	ו	מ	ת	כ	י	מ
ג	ג	ד	ע	ה	ע	פ	ש	ו	י	ב	ה	ב	ג
צ	ג	ר	ק	ע	ר	ח	ל	ק	ו	נ	ח	ל	ה
ל	מ	ק	ש	י	פ	ה	נ	י	ד	ס	ח	ר	ה
ב	ו	ו	ב	ה	נ	פ	ג	ג	ה	ח	מ	ש	ב
י	ה	ט	ע	ל	ד	ב	כ	ל	ת	פ	צ	ק	ח
ק	נ	פ	י	ו	ג	ו	ה	ו	ע	ש	ט	ט	ה
נ	ש	ו	ס	א	ת	ט	ת	מ	י	ד	ו	ק	נ
ב	מ	צ	ט	מ	י	ד	ח	א	מ	י	מ	י	כ

1. "וישא יעקב, רגליו; וילך, ארצה __ __".
2. "יעבד יעקב ברחל, שבע שנים; ויהיו בְּעֵינָיו __ __, בְּאֵהָבָתוֹ אֹתָהּ".
3. "ויחר אף יעקב, ברחל; ויאמר, הַתַּחַת אֱלֹקִים אֲנֹכִי, אֲשֶׁר-מָנַע מִמֶּךָ, __ __".
4. "ואחר, ילדה בת; ותקרא את-שמה, __ __".
5. "ויחמו הצאן, אל-המקלות; ותלדן, הצאן, עֲקָדִים __ וטְלָאִים".
6. "וירא יעקב, את-פני לבן; והנה איננו עמו, __ __".
7. "ותען רחל וילא, ותאמרנה לו: העוד לנו __ __, בְּבֵית אֲבִינוֹ".
8. "ויברח הוא וכל-אשר-לו, ויקם ויעבר את-הנהר; וישם את-פְּנָיו, __ __".
9. "למה נחבאת לברח, ותגנב אתי; ולא-הגדת לי, ואשלחך __ ובשרים בתך ובכנור.".
10. "ויקרא-לו לבן, __ __; ויעקב, קרא לו גלעד".

חלימוד בעלון מוקדש

לעילוי נשמת אליהו הכהן בן גובהר ויחזקאל ז"ל

לעילוי נשמת הנערה אפרת בת רחל ז"ל